

Pótlások.

2. *A magyar katonanyelvhez.* 1918-ban elküldtek Prágába s visszafelé nagy transzporttal küldtek póttészemhez s a transzportot aféle k. u. k. módszerrel egy régi, hihetetlenül piszkos prágai épületben gyűjtögették össze, amíg az esti vonatok indultak s elkészülnek a „menetlevelek“. Megútván a hosszú várakozást, odamentem a kapunál álló öreg székely bakához s kértem, engedjen ki egy percre az uccára gyümölcsöt venni. A kapu másik oldalán, szemben velünk cseh poszt állott. Azt mondja az öreg baka: „Nem lehet, önkéntes úr, észreveszi a svéd.“ Érdeklődvén a szó eredete után, megtudtam, hogy a sok Csehországban elhelyezett magyar katona — mivel a nemzetiségi ellentétek már akkor nagyon ki voltak élesedve, s mivel a szegény magyar baka szenvedéseinek okát öntudatlanul is a sokféle idegen nációban s főként a csehekben látta — sokszor keserves káromkodásokban, vagy fulánkos megjegyzésekben könnyített elkeseredésén, vagy jókedvében, tréfából is olyasmit mondott, amiről azt akarta, hogy ne értsék. Hiszen maga az a szokatlan helyzet, hogy szolgálatban is, szolgálaton kívül is beszédjét nem értő nép között kellett élnie, önkéntelen komikummal járt. De mert a magyar nyelvben is *csehi*-nek nevezték a cseheket, s a megjegyzésekre a cseh vendéglátó sokszor felfüleit és gyanút fogott, elnevezték a cseheket svédeknek. Másfelől hallottam,

hogy sok helyen franciáknak is hitták őket, de tudtommal a „svéd“ nevezet volt az elterjedtebb s a furcsa helyzetekben néha hallatlanul komikusan hatott. Különösen az idősebb magyar baka tudott kegyetlen megjegyzéseket hallatlan komolysággal elejteni a gyanútlan „svédek“ jelenlétében.

(Gyoma.)

KNER IMRE.